

[Stetter.]

langt fremme i rækken af de mange forslag til forbedring af den erhvervsmæssige aktivitet. Det er administrativt overskueligt, idet der simpelt hen er tale om en ret, man automatisk får. Det er økonomisk mindre belastende end mange af de andre aktivitetsøgende forslag. Det retter sig udelukkende imod erhvervsbygninger, altså imod en aktivitet, der er produktiv. Og endelig har vi gode erfaringer med forslag af denne art, idet et lignende forslag for egnsudviklingsområder var i kraft i en periode under VKR-regeringen. Det drejer sig nu om et forslag, der gælder hele landet, men der er stadig tale om midlertidighed. Netop midlertidigheden sikrer, at forslaget omgående kan give mere aktivitet — og der er som nævnt tale om stærkt produktiv aktivitet.

Jeg skal derfor anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i tinget.

Ministeren for offentlige arbejder (Niels Mathiasen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om elektriske stærkstrømsanlæg*.

Forslaget tilsigter at tilpasse bestemmelserne i stærkstrømsloven, dels til det af handelsministeren fremsatte forslag til lov om elforsyning, dels til nyere lovregler på ekspropriationsområdet.

I førstnævnte henseende foreslås det at ophæve stærkstrømslovens § 2. Ifølge denne bestemmelse skal elektricitetsrådet have indsende med nyanlæg — produktionsanlæg og ledningsanlæg — for at påse, om anlæggene må anses for hensigtsmæssigt udformet i teknisk og økonomisk henseende. Endvidere skal rådet påse nyanlæggets egnethed med hensyn til at indgå som led i et større forsyningsnet. Bestemmelsen indeholder endvidere regler om afgørelse af grænsevister mellem forsyningsvirksomheder.

Når forslaget til lov om elforsyning er gennemført, er stærkstrømslovens § 2 overflødig. Ifølge nævnte lovforslag skal der for større anlægs vedkommende udfærdiges en bevilning. For mindre anlægs vedkommende kan handelsministeren træffe bestemmelse eller fastsætte regler om samarbejde med den overordnede forsyningsvirksomhed om afgrænsning af forsyningsområder og om forsyningspligt.

I øvrigt går forslaget ud på en ændring af bestemmelserne om, hvorledes fremgangs måden ved ekspropriation til stærkstrømsanlæg skal være. Efter den gældende ordning er det således, at bestemmelserne i den såkaldte almindelige ekspropriationsproceslov fra 1964 skal følges, hvis man skal erhverve arealer til kraftværker m. v., og disse regler skal også følges, hvis fremførelse af stærkstrømsledninger kræver fjernelse af bygninger, skov eller andre hindringer. I øvrigt foretages ekspropriation til ledningsfremføring efter de detaljerede bestemmelser i stærkstrømslovens §§ 10-14. Det foreslås nu, at reglerne i loven fra 1964 skal følges i alle tilfælde, hvori man skal igennem med større ledningsanlæg, nemlig sådanne, som er beregnet for spændinger på 50 kV og derover. Både efter 1964-lovens og efter stærkstrømslovens system skal ministeren for offentlige arbejder træffe en beslutning om, at der kan ske ekspropriation, men efter de særlige regler i stærkstrømsloven træffer ministeren sin beslutning efter indstilling fra elektricitetsrådet, uden at en forudgående besigtigelse i marken nødvendigvis behøver at være sket, medens 1964-lovens system bevirker, at den endelige beslutning på grundlag af ministerens bemyndigelse træffes af en ekspropriationskommission efter besigtigelse på stedet. Det synes naturligt for større ledningsanlægs vedkommende at følge samme regler, som sædvanligvis gælder, når staten og koncessionerede virksomheder skal erhverve rettigheder over fast ejendom ved ekspropriation.

For de mindre ledningsanlægs vedkommende skal de særlige regler i stærkstrømsloven fortsat gælde. Dog foreslås det for at undgå konflikter i relation til loven om by- og landzoner, at ministeren kun kan tillade ekspropriation efter disse regler, hvis vedkommende amtsråd eller kommunalbestyrelse giver tilslutning.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde samt forslag til lov om ændring af lov om civilforsvaret*.

Lovforslagene vedrører de pågældende lo-

[Indenrigsministeren.]

ves bestemmelser om straf og disciplinarmidler. Hovedsigtet med lovforslagene er — på baggrund af den i folketingsåret 1972-73 gennemførte revision af den militære straffe- og retsplejelovgivning — at søge tilvejebragt en ønskelig harmonisering af reglerne om straf og disciplinarmidler for samtlige grupper af værnepligtige. For civilforsvarets værnepligtige betyder dette især en udvidelse af området for anvendelse af disciplinarmidler i forhold til egentlig straf, for de civile værnepligtige især, at de særlige disciplinarstraffe, vagtarrest, husarrest og ekstraarbejde, erstattes af disciplinarmidler. Disciplinarmidler kan ikke indbringes for domstolene, men for særlige disciplinar- og ankenævn.

Lovforslaget om ændring af civilværnepligtsloven indeholder endvidere en forenkling af reglerne om tiltalerejsning.

De gældende bestemmelser indeholder regler om en lovbestemt minimumsstraf svarende til den resterende pligtige tjenestetid for den, der anden gang nægter at udføre henholdsvis civilt arbejde og civilforsvarstjeneste. Disse bestemmelser, der i praksis har fundet anvendelse over for medlemmer af sekten Jehovas Vidner, foreslås ophævet.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslagene til det høje tings velvillige behandling.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om oprettelse af en fond til midlertidig finansieringsbistand til konjunkturramte erhvervsvirksomheder.*

Lovforslaget tager sigte på at realisere det forslag til folketingsbeslutning, som socialdemokratiet fremsatte den 24. januar her i tinget. Dette initiativ er fremkaldt af den alvorlige konjunktursituation, vi for tiden befinder os i, og som allerede har ført til en lang række virksomhedslukninger. Det er regeringens opfattelse, at en hel del virksomheder, som har betydning for produktion og beskæftigelse, og som på længere sigt vil være konkurrencedygtige, men som trues af lukning på grund af et midlertidigt afsætningssvigt, vil kunne klare sig igennem den nuværende situation, hvis der tilføres dem likvid kapital, eller hvis der kan sikres dem ny egenkapital til styrkelse af deres kreditværdighed.

Jeg vil gerne understrege, at forslaget

ikke er udtryk for nogen mistillid til, at vore banker og sparekasser som hidtil vil være indstillet på inden for mulighedernes grænse at sørge for kapitaltilførslen til vore virksomheder. Situationen er imidlertid ikke normal. Når virksomhederne på grund af afsætningsvanskeligheder for deres hidtidige produktion — hvilket bl.a. skyldes den varigt nedsatte byggerytme, men også den almindelige internationale konjunkturaftmatning — tvinges ud i en accelereret omstillingsproces for at tilpasse sig de ændrede vilkår, og når dette sker samtidigt for et så stort antal virksomheder, så udsættes pengeinstitutterne uundgåeligt for ekstraordinære lånebehov og for større tabsrisici end normalt.

I den vanskelige overgangstid, vi endnu må igennem, før der er udsigt til, at et konjunkturomsving afgørende vil ændre denne situation, har regeringen ikke ment blot at kunne indtage en afventende rolle som tilskuer til det ressourcospild og de menneskelige tragedier, som ofte følger i virksomhedslukningers kølvand. Vi har ønsket at gøre, hvad der med rimelighed er muligt for at medvirke til, at dansk erhvervsliv ikke skal udsættes for en væsentlig og varig svækkelse i denne — forhåbentlig kortvarige — periode, ved at en række af vore vellede og levedygtige virksomheder, som vi gerne skulle kunne bygge videre på i fremtiden, bukker under, fordi der i denne ekstraordinære situation ikke er skabt den fornødne ekstraordinære mulighed for kapitaltilførsel, som kunne have hjulpet dem igennem de øjeblikkelige vanskeligheder.

Vi har arbejdet videre med de tanker, der lå bag forslaget af 24. januar, og har fundet frem til, at den mest hensigtsmæssige form vil være oprettelsen af en selvejende fond, der midlertidigt kan yde finansieringsbistand under forskellige former og inden for visse nærmere fastsatte grænser.

Der er ved udformningen navnlig lagt vægt på, at fondens midler kun kan anvendes til fordel for virksomheder, der efter en virkelig sagkyndig vurdering må anses for at kunne sikres fortsat beståen gennem fondens bistand, og kun hvor mulighederne for yderligere kapitaltilførsel fra de private pengeinstitutter er udtømt. Der er således ikke åbnet muligheder for, at fonden kan overtage nogen del af bankers og sparekassers normale opgaver, eller at dens midler blot bruges til